1093.

TERRAE
MVSEI REGII
DRESDENSIS

QVAS

DIGESSIT DESCRIPSIT

ILLVSTRAVIT

D. CHRISTIANVS GOTTLIEB
LVDWIG

ACCEDVNT

TERRARVM SIGILLATARVM

FIGVRAE

B. fec. Lips.

LIPSIAE

EX OFFICINA LIBRARIA IOANN. FRIDER. GLEDITSCHII

A. O. R. MDCCXLVIIII.

1093

M. B. im L. W.

St 876/77

PRAEFATIO.

Ex quo AVGVSTISSIMVS POLONIARVM REX et ELECTOR SAXONIAE, PATER PATRIAE INDVLGENTISSIMVS, fixa a DIVO PARENTE veſtigia, vt in omni genere virtutum, ſic in bonarum litterarum ornandarum ſtudio, premens, in conquirendis iis, quae ad inſtruendas et amplificandas liberales artes faciunt, eos, quibus id officii genus datum eſt, ſollicitos eſſe iuſſerat, fieri non potuit, quin etiam naturalis hiſtoria, in primis certe digna illa ſtudio hominis liberalis, ex OPTIMI REGIS vere Regio inſtituto, tantum incrementi ſplendorisque perciperet, vt ex ditiſſimo hocce theſauro, qui digne ſatis adumbrari non poteſt, quaedam tantum, ex quibus componitur, partes depromi et OPTIMI PRINCIPIS iuſſu, ſtrenuis naturae indagatoribus exhiberi potuerint.

Cum vero tam varia ſint Regii Muſei ornamenta, quam eſt ipſa rerum natura, terris quoque inter ea locus debuit concedi. Pretium enim et iuſtum quidem illud, terris, a non nullis ex eruditorum cohorte, conſtitutum inuenies, qui varias, quas caſus obtulerat, glebas, ſimul cum aliis naturae operibus, illuſtra-

tas

einige Orte in der Schweitz entdecket. Zürch 1743. 4.

SYLVATICVS MATTHAEVS

Opus Pandectarum Medicinae. Venetiis 1511. fol.

THEOPHRASTVS ERESIVS

Liber de Lapidibus interprete *Dan. Furlano.* Vſi ſumus editione Operum, quae prodiit Hanoviae 1605. fol.

TOVRNEFORTIVS PITTONVS

Relation d'un Voyage du Levant Tom. I. II. a Amſterdam 1718. 4.

TRALLES BALTHASARVS LVDOVICVS

Virium, qvae terreis remediis gratis hactenus adſcriptae ſunt, examen rigoroſius. Vratislaviae 1740. 4.

VALENTINI MICHAEL BERNHARDVS

Prodromus Hiſtoriae Naturalis Haſſiae. Gieſſae 1707. 4.

Muſeum Muſeorum, oder vollſtändige Schaubühne der Natur-und Materialien-Kammer, Tom. I-IV. Franckfurt 1714. fol.

Hiſtoria Simplicium Reformata ſub Muſei Muſeorum titulo antehac in vernacula edita, nunc a *Joh. Conrad Beckero* latio reſtituta. Francofurti. 1716. fol.

De Terra Sigillata Brachmanum. Ephemer Nat. Curioſ. Cent. I. II. Obſeru. 179. pag. 384.

VOLCKMANNVS GEORGIVS ANTONIVS

Sileſia Subterranea. Lipſiae 1720. 4.

WAGNERVS JOHANNES JACOBVS

Hiſtoria Naturalis Heluetiae curioſa in VII. Sectiones compendioſe digeſta. Tiguri 1680. 12.

am. WALD GEORGIVS

Bericht und Erklärung wie und was Geſtalt das new von ihm erfundene Terra Sigillata und Vniuerſal-Artzeney zu gebrauchen ſey etc. Gedruckt zu St. Gallen 1582. 4.

WALLERIVS JOHANNES GOTTSCHALK

Mineralogia, eller Mineral Riket indet och beſkrifuit. Stockholm 1747. 8.

WOODWARDVS JOHANNES

Foſſils of all kinds, digeſted into method. London. 1728. 8.

WORMIVS OLAVS

Muſeum, ſiue Hiſtoria rerum rariorum, tum naturalium, quam artificialium, qvae Hafniae in aedibus Authoris ſeruantur. Amſtelodami 1655. fol.

CAPVT

CAPVT I.

DE TERRA IN GENERE.

Corporum naturalium generatio et diſſolutio quotidie obſeruata, huius vniuerſi mutationes conſiderantibus, haud leue praebet oblectamentum. Etſi vero abſtruſa elementorum natura eorumque affectiones ab acutiſſimis quoque philoſophis perſpici nequeant; crebra tamen phaenomenorum contemplatio, quae illos, qui res naturales praetereuntes tantum intuentur, nec in cauſſas inquirunt, egregia varietate delectat, attentos rerum naturalium ſcrutatores noua ſemper ſpe, incognita adhuc detegendi, allicit, et ad interiora rimanda impellit.

Terra, foecunda vtpote mater, in gremio ſuo ſemina continet, ex quibus corpora trium naturae regnorum temporis ſucceſſu formantur. Ipſa haec corpora, iterum diſſoluta, ad terram redeunt, quo noua mutatione facta, per tot mixtionum et aggregationum ſeries, varia ſemper et noua forma ſe nobis ſiſtant. Diuerſiſſimae foſſilium particulae, in terra, aqua et aere diſperſae, plantarum vegetationi inſeruiunt, et in his omne animalium nutrimentum praeparatur. Poſtquam enim particulae in ſuccos vegetabilium delatae nouas mixtiones ſubierunt, peculiarem quidem ſibique propriam recipiunt naturam, aptae tamen magis euadunt, quae ab animalibus in nutrimentum conuertantur. In his enim vltimam nutritionem et incrementum praeſtare non poſſent, niſi mutationibus illis ad naturam animalium propius accederent. Nam praeter digeſtionem, in primis viis peragendam, circulus humorum, qui a cordis vi et aliis cauſis, in corpore concurrentibus, dependet, motum particularum inteſtinum efficit atque intendit, et ita mixtionem animalem perficit. Quem vero latet, poſt tantas mutationes omnia iterum ad terram

LAPIDOSAE terrae eodem fere modo conſiderandae ſunt. Appellamus vero hoc nomine concretiones quasdam ſingulares, quae ad vera lapidum genera referri nequeunt, et terris inſuper denſiores inueniuntur. Variae enim terrae, temporis ſucceſſu, ſubtiliſſimo, qnod eas coniungit, glutine indurato coaleſcunt, et per varias concurrentes cauſſas ſenſim ſenſimque indurantur, ita, vt curioſis naturae indagatoribus tales ſaepius glebae offerantur, quae in intermedio quaſi ſtatu deprehenſae, mutationis corporum naturalium euidentia ſatis oſtendunt exempla, quae itaque in parte hiſtorica notanda tantum, in phyſica vero curatius paulo pertractanda ſunt.

Haec, quae in pertractatis nunc terris ſpuriis de terrenorum corporum ad alia mineralium genera tranſitu monuimus, ab inſtituto noſtro non prorſus aliena eſſe videntur, in primis cum haud paucos futuros praeuideamus, qui non nulla harum terrarum genera aut ad terras veras, aut ad alia regni mineralis capita referenda eſſe putabunt, idque eo magis, quod certi, qui naturae producta accurate ſatis definiunt, limites determinari vix poſſunt, ipſa potius naturalia corpora gradu quaſi ſibi inuicem ſuccedere videntur. Rebus his ita comparatis, cuilibet, qui integrum minerarum ſyſtema proponit, liberum relinquimus iudicium, ſi corpora quaedam ad terras reiicere, vel in aliis potius doctrinae capitibus enumerare velit.

CAPVT

CAP. III.
DE TERRARVM SPECIEBVS.

Quanquam in ſimpliciſſima terrarum compoſitione et indole diſquirenda, plures, quam quas ſuperius in generum deſcriptione propoſuimus, ideas, ex certis et eſſentialibus, ſic dictis, notis eruere vix valeamus, nondum tamen eo iam peruenimus, vt diuerſae tantum terrarum varietates proponi nunc poſſint. In tanto namque tamque inſigni terrarum, quae nobis ordinandae reſtant, numero, varias adhuc et accidentales deprehendimus differentias, quae, vt alias terras inter ſpecies referamus, alias vero varietatibus tantum annumeremus, efficiunt.

Facile quidem concedimus, deſumtam a loco natali differentiam, ad quam multi in definiendis terrarum ſpeciebus tantum reſpicere ſolent, nihil valere: praeditae enim iisdem notis terrae, ex diuerſis admodum locis ſi eruuntur, vnico atque eidem generi et ſpeciei annumerandae ſunt, nec ad varietates commode referri poſſunt, ſed diuerſa tantum indiuidua ſiſtunt. Attamen, ſi in diuerſis locis particularum terrenarum diſpoſitio ita mutatur, vt illa, characteribus ſenſu cognoſcendis, deſcribi queat, tunc gleba quidem, ſi parum ab alia differt, ad diſcrepantes vnius ſpeciei varietates, ſi vero differentia magis conſpicua inueniatur, ad ſpecies diuerſas vnius generis ableganda erit.

Illas vero glebas prae reliquis diuerſis ſpeciebus annumerandas eſſe putauerim, quae, cum quoad maximam ſui partem illa inprimis terra conſtent,

ſtent,

ſcimus, noſtram terram, ſi coeruleo inficiatur, colorem indici imitari.

Vlterius adhuc in enumerandis veterum terris progredi et Sardam, quae alba erat [g] Bezaariam [h], Calcimoniam [i], eodem, quem hactenus ſecuti ſumus, ordine declarare potuiſſemus. Sed, cum pauca forte, et ea tantum, de iis monenda ſuperſint, quae in nominatis auctoribus facili inueniri poterunt negotio, huic nunc capiti finem imponimus, et longius iamiam in his, appendicis loco ſubnectendis, terris commorati, ad alia, a nobis nunc exequenda, paramus tranſitum.

g) PLINIVS Hiſt. Nat. Lib. XXXV cap. 17. PAVLVS AEGINETA de Re Med. Lib. IV cap. 146.

h) IMPERATVS Hiſt. Nat. Lib. V cap. 34 p. 163.

i) IMPERATVS Lib. cit. cap. 40 pag. 166.

CAPVT IV.
DE TERRIS SIGILLATIS.

Ea eſt hiſtoriae naturalis conditio, vt illa, quamcunque eius partem conſideremus, non artis ope producta, ſed ab ipſa natura progenita corpora diſquirat et prima eorundem principia et innatas quaſi affectiones declaret. In terris itaque, ſecundum hanc normam tractandis, cum omnis earum diſquiſitio in terris crudis ſuſcipi, et ex his tantum corporum naturalium limites, terrarumque ad lapides et alias mineras tranſitus edoceri debeat, alienum equidem ab hiſtoriae naturalis ſcriptore eſſe videtur, ſi terras vel lotas, vel depuratas et ſigillatas ampla admodum proſequi velit oratione. Attamen, cum celeberrimus, cuius veſtigiis inſiſtimus, RIVINVS in terris ſigillatis colligendis multum induſtriae poſuerit, eaedem vero nunc inter Muſei Regii ornamenta collocatae multumque auctae inueniantur, non nullae praeter ea terrae, quas in crudis glebis recenſendis exhibere haud potuimus, in ſigillatis locum obtineant, noſtrum opus inſigni hoc ornamento priuare noluimus.

Nec in eo quidem errorem me commiſiſſe exiſtimo, quem enim latet, rerum naturalium collectionibus haud incommode arte facta iungi poſſe, terras quoque, figura et ſigillo impreſſo ſaepius tantum mutatas, indolem crudarum penitus neutiquam exuere, ſubſtantiam potius et differentes earum colores non raro clare ſatis inde cognoſci poſſe. Medici deinde ex officinis pharmaceuticis non crudas tantum, ſed ſigillatas plerumque deſiderant glebas, quae, cum ſaepius ſuppoſititiam terram et ignobilem quandam Argillam pro terra optima et nobili quadam Marga ſiſtant, in ſimplicium medicamentorum diſquiſitione ſollicite inueſtigari debent. Dum itaque ſigillatarum glebarum, a RIVINO olim aliiſque auctoribus

Alius eiusdem fere ponderis carneus, et tertius didrachmalis fubruffus hanc fphragidem continebant. Quos haudquaquam genuinos eſſe, ἐκτύπωμα ſuperiores characteres infeliciter in medio et fine exprimens ſatis ſuperque prodit.
Paſtillum poſſidemus dimidiam drachmam pendentem et carneum colore, qui hos praefert characteres 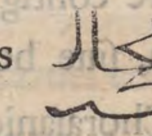

Integre lego مختوم ſigillata
طين terra.

Maſſa enim minor eſt quam vt totum ſigilli impreſſi capiat typum. Lemniam hanc terram eſſe nullus dubito. Eiusdem enim figurae paſtillus apud BELLONIVM l. c. exſtat. In Muſeo WORMIANO fol. 9. ſimilis paſtillus ponderis eiusdem exhibetur. Verum albicantis coloris et characteres impreſſi dextro lateri incumbunt, imperite ab auctore praeſentati, quod Arabicae linguae ignaro facile accidere poteſt. Viſi denique ſunt paſtilli carnei cinereique coloris, quorum ille drachmalis fere eſt, hic dimidiam drachmam pendet; vterque his litteris eſt inſcriptus 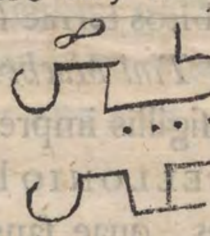 Vir Cl. WELSCHIVS hanc rariſſimam, et Sinico-Tataricam ſignaturam eſſe exiſtimauit, legitque litteris euolutis كطاعي aut كتاي id eſt Cathaica, ſcil. terra. Ego autem cum anonymo Turca apud BELLONIVM facio, atque lego طين مختوم *Tini Machtom* hoc eſt terra ſigillata. De hoc, quod antiquiſſimum dicit, ſigillo loqui videtur BELLONIVS L. I. Obſ. c. 23. ſtatim ab initio. Signaturam quam altero loco WELSCHIVS affert, inveſtigare non potui, nullus autem dubito et ipſam مختوم طين *Machtom Tini*, ſigillata terra, legendam eſſe. Cl. Vir WELSCHIVS admodum ſe torquet in interpretanda ea, et vbi certa veſtigia ſiſtit, ignorat.

Sequens eius coniectura plauſibilis eſt, vbi plane ὁμόψηφον me habet. Ipſe terrae huius paſtillum vidi drachmalem, alterumque proprium, pondere minorem, habeo, vtrumque carneum colore et hac ſignatura inſtructum, 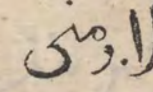 hoc eſt, vti lego بل ارمني *Bol Armeni*, Bolus Armenus.

Notatu digna ſunt verba IMPERATI V. 33. apud OL. WORMIVM in Muſeo, fol. 9. qui tres ſpecies noſtro aevo ex inſula Lemno tranſportari refert: „Prima eſt, ait, terra ſacra, vel Bolus Armenus orientalis non „tingens,

„tingens, vel alba leuiter ad cinereum vergens, quae quandoque etiam „colore incarnato ex quibus ſigilla, quae hodie tanto ſunt in pretio, fiunt, „quam tangere nulli licet praeter ſacerdotes„ etc.

Coniectura Noſtri de ſphragide vt vult Raſicana perquam eſt inepta. Credibile tamen eſt virum hunc ſollertiſſimum hanc aliasque ſuas opiniones correcturum fuiſſe, ſi per fata licuiſſet vltimam operi manum imponere. Fuit enim haec eius prima cogitatio, per alteram maturiorem emendanda. Si, vt prodit, Raſica, رفيقة vrbs Meſopotamiae eſt, atque haec terra inde oriunda, ſcribendum fuiſſet الرفيقاني Raſicani, non autem الرفاحي Refachi. Sed ecce totam ſignaturam. Nam et ipſe geminos iſtius modi trochiſcos vidi, cinerei vel carnei coloris, ſingulos tres drachmae partes pendentes

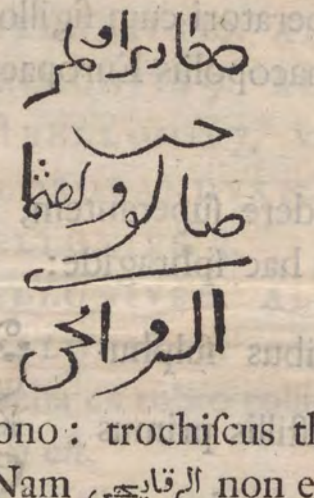 quae ita integre lego: 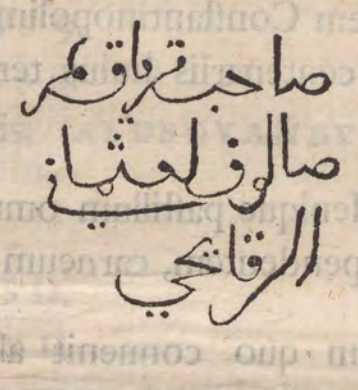

et expono: trochiſcus theriacae *Zaluph* vel *Daluph*, Osmanidae mercatoris. Nam الرقايعي non eſt nomen gentilitium, ſed ſubſtantiuum, et mercatorem notat. vid. MENINSKY in Lex. fol. 2346. Ex quo praeterea liquet, trochiſcos iſtius modi hic inter terrae ſigillatae genera impertinenter adduci, cum ſint trochiſci ex theriaca confecti. Coniectura autem mea eſt trochiſcos illos e Perſide aduectos eſſe.

Signaturam rubicantem quinto loco a WELSCHIO noſtro recenſitam prae omnibus aliis inſpicere geſtiebam; ſed ea in nullo noſtratium pharmacopolio, ne Welſchiano quidem, hodie Roſenbaumiano dicto, comparuit. Perſuaſiſſimus tamen ſum, B. virum rem acu haud tetigiſſe. In numeris quoque aliquoties eſt aberratum. Viſi tamen ſunt paſtilli carnei coloris, drachmales, qui ſub calcem ſignaturae iſtius modi zifras, ſi modo zifrae ſunt, 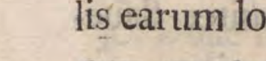 praeferre videntur. In aliis tamen albentibus paſtillis earum loco hae litterae vel ſigna exhibentur. 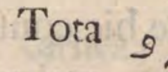. Tota ſignatura haec eſt. 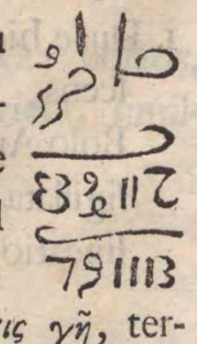 Quae ſatis ſunt intricata. Verba mediae vltimaeque lineae aſſequi hactenus non potui. Primae autem lineae verba niſi fallor ita ſunt legenda: خانم ثري *Hanem Teri*, quod eſt pnigitis terra, nigra Creta: dicitur alias *Tin Hamet* طين حماة terra nigra. vid. VAL. SCHINDLERVS in Lex. fol. 695. πνιγῖτις γῆ, terra quaedam colore nigra, qualis eſt Ampelitis Eretriae ſimilis. SCAPVLA in

 Lexico

ro poſtponenda eſſe remediis. Prudentis medici eſt, vt in morbis debellandis inſipidam hanc medicinam, ſi opus eſt, derelinquat, et efficaciora iis remedia ſubſtituat.

Longius adhuc terris noſtris immorari, et in laudandis earum virtutibus, de robore, quod minimis inde euenit vaſis, et de aucta illa, quam impetuoſum humorum circuitum cohibentes terrae mouent, halituoſi vaporis excretione in medium varia proferre, et ad eandem, quam in declaranda, ſanguinis orgaſmum attemperandi, terrarum poteſtate ſecuti ſumus normam, examinare poſſemus. At enim vero, omnes has, fuſe iam ſatis a plerisque medicorum pertractatas, terrarum vires lubens in praeſenti relinquimus, idque eo maiori cum iure, cum eo tantum animo de viribus terrarum fecerimus verba, quo non nullae tantum, omnibus enim ſubſcribere nollemus, ſuperius allegatae probatiſſimorum auctorum de medica terrarum indole ſententiae a priori quodam modo explicatae inueniantur. Vt enim in omni medicamentorum examine, ſi ex ſola elementorum indole eorum vires metimur, tam fallaci inſiſtimus fundamento, quam ſi vagis et minus recte inſtitutis obſeruationibus creduli nimis inhaereamus, ſic iuncta haec duo noſtrae cognitionis principia, ne in detegenda corporum natura a regia veri inueniendi via deflectamus, proſpiciunt.

INDEX.

INDEX.

A.

Aetites limites terrarum et lapidum dubios eſſe docet 23.
Agaricus mineralis 44. 45.
Alana 48. 49.
Alexandrina 101. B. XII.
Alſatica 115. Arg. II. II. α. 135. Ma II. XIV.
Altdorfina 89. Mo XI. XI. et XVI. 146. Ma IV. I.
Altenbergenſis 134. Ma II. VIII. 156. Li. VI. II. 209. Tab. IV. 32.
Altenburgenſis 168. Su. VI.
Altendorfenſis 114. Arg. I. IV. ο.
Altraudenſis 109. B. XV. VI. β.
Ammochryſos 178.
Ampelitis 72.
Angelimontana 153. G. VI. II. 168. Su. IV. γ.
Angerburgica 92. Tr. II. V.
Angermannica 178. Aren. V. α.
Anglica 82. Mo. III. 91. Tr. I. VII. β. 113. Arg. I. I. η. 117. Arg. IX. I. β. 151. G. I. V. 152. G. III. III. 172. U. III. ϑ.
Annabergica 89. Mo. XI. X. 99. B. XI. XI. 112. Sm. V. II. 113. Arg. I. II. κ. 125. Arg. XVIII. III. ζ. 135. Ma. II. X. 156. Li. V. III. 172. U. II. β. et III. γ. 173. U. V. δ.
Annaburgenſis 117. Arg. VIII. I. ε. 118. Arg. IX. III. ζ. 119. Arg. X. II. ζ.
Anwaldina 240. Tab. XII. 11.
Aqua aſperſa terrarum differentias indicat 35.
lapides mutat 255.
Aquae inundationes terrae ſtrata diuerſa producunt 260.
Aquiſgranenſis 115. Arg. IV. I. γ. 119. Arg. X. IV. 156. Li VI. II. 179. La. I. α.
Arabicae terrae 223 - 233. Tab. IX. et X.
Arena eiuſque differentiae 75.
ad terras referenda 20. 21.
Arenae varietates 177 - 179.
Argenti minerae terras aemulantur 24.
Argillaceae terrae effectus in corpore humano 282. 283.
Argillae characteres 53.
definitio 52.
differentia a Bolo 50.
a Smectide 51.
figulorum proprietates 53.
geneſis 267.
ſpecies 112 - 125.
venarum affectiones 54.
ortus 262.
vocis origo 52.
Armenus bolus 101 - 105.
Arſenicalis marga 124. Arg. XVII.
Arſenicum ſchiſtum in humum mutat 259.
Aſter ſamius 187 ſqq.
Auerſwaldenſis 173. U. V. β.
Auſtriaca 150. C. III. II.

B.

Bactiacarum ſalinarum 154. Li. I. XI.
Badenſis 96. B. III. I. i. 110. Sm. II. 117. Arg. VIII. III.
di Baira 177. 178. Aren. I.
Baruthina 98. B. VIII. VI. 109. B. XVI. I. ϑ. 117. Arg. VIII. I. ϑ. 119. Arg. X. III. β. 146. Ma. IV. IV. 148. Ma. X. VII. 152. G. III. IV. 173. Tu. V.
Baſileenſis 114. Arg. II. I. α. 116. Arg. VI.
Baumanniani antri 90. Mo. XII. V. 149. Ma. VII. et XI. III.
Beccheri de terra elementari opinio 12.
Belgica 173. Tu. I.
Bernenſis 97. B. V. III. 153. G. V. I.
Bernsbacenſis 119. Arg. X. II. δ.
Bertholdi vita 196. 197.
Bethlehemitica 221.
Beyerfeldenſis 110. Sm. I. V. 166. O. V. α. β. 210. Tab. IV. 36.
Bilinenſis 87. Mo. VII. I. 154. Li. I. I.
Bituminoſae terrae ortus 252. 253.
Blaeſenſis 212. Tab. V. 16.
Blanckenburgica 99. B. VIII. IX.
Bloſienſis 212. Tab. V. 16. ſqq.
Bohemica 109. B. XVI. I. η. 147. Ma. V. 148. Ma. X. V. 206. ſqq. Tab. IV.
Boleslauienſis 113. Arg. I. I. κ. II. α. III. κ.
Boli definitio 49.
differentia ab aliis terris 50.
ſpecies 94 - 110.
vocis origo 49.
Bononienſis 155. Li. IV. II.
Bornenſis 136. Ma. II. XVI.
Brachmanum 234. Tab. X. 38.
Brechelwicenſis 132. Ma. II. II. 154. Li. I. VIII. 159. Li. VIII. II. 204. Tab. III. 5.
Brembergenſis 132. Ma. II. II.
Briſtolienſis 172. U. III. ϑ.
Brundiſiaca 206. Tab. IV. 1 ſqq.
Bruſnicenſis 99. B. IX. VI. 108. B. XV. II. β. 204. Tab. III. 6.
Burckemundenſis 154. Li. I. X.
Burckhartsdorfenſis 97. B. V. VIII. 99. B. IX. IX.
Burdegalenſis 93. Tr. VII. IV.

C.

Cadmia foſſilis 179.
Calaminaris lapis 179.
Calcareae et gypſeae terrae differentia 270.
terrae effectus in corpore humano 280. 282.
Calcis viuae generatio 261. 262.

Caloris

Caloris ſubterranei actio in lapides 256. 257.
Caminecia 145. Ma. II. XVII. ϑ.
Candiae labyrinthus materiem lapideam exſudat 262.
Carolinarum thermarum 166. O. III.
Caſſelana 93. Tr. V. I. 96. B. III. II. ζ. et IV. 97. B. V. VII. 99. B. IX. VIII. 100. B. X. II. 108. B. XV. III. 117. Arg. IX. I. α. γ.
Caſſubica 165. Sa. II.
Catechu terra ſuccus vegetabilis 26.
Chanſdorffenſis 180. La. III. γ. δ.
Characteres definitionem terrae conſtituentes 18.
generum in terris difficiles 27. 28.
ad ſpecies et varietates adhibendi 77. 78.
terrarum a loco incerti 29.
ab vſu incerti 29.
Chemicorum terrae diſtinctio 31.
Chemnicenſis 90. Mo. XI. XVIII. 97. B. V. V. et VIII. 99. B. IX. VII. et IX. 108. B. XV. V. et VII. β. 110. B. XVIII. 116. Arg. V. II. 123. Arg. XIII. II. 124. Arg. XVIII. III. α. 147. Ma. VI. I. 155. Li. I. XIV. 158. Li. VII. IV. 160. Li. X. III.
Chia 182.
Chinenſis 153. G. VII. V.
Chremnicenſis 166. O. IV.
Cimolia 51. 52.
Cizenſis 113. Arg. I. I. ϑ. 114. Arg. I. IV. ν. 119. Arg. X. II. γ.
Claramontanus puluis 177.
Coa 183.
Coldicenſis 111. Sm. IV. IV. 113. Arg. I. I. γ. et II. η. ϑ. et III. β. 115. Arg. IV. I. α.
Collyrion 187. ſqq.
Colonienſis 151. G. I. VI. 152. G. III. II. 172. U. V. α.
Color diuerſus in terris vnde 271.
terrarum ab ochra dependet 70.
ſpecies tantum diſtinguit 37.
Cometauienſis 179. La. I. γ.
Cornubica 92. Tr. IV. II. 110. Sm. I. I.
Creiſſeldenſis 87. Mo. IX. VI. 90. Mo. XIII. II.
Cretae definitio 57.
a Wormio data examinatur 57.
differentia ab aliis terris 57. 58.
geneſis 268. 269.
nominis origo 57.
ex pyromacho illa non oritur 268.
ſpecies 150. 151.
terrae ſunt alcalinae 58.
Cubitana 164. H. X.
Curia variſca 108. B. XIV. VI. 159. Li. IX. I.

D.

Dachſelbergenſis 92. Tr. II. IV.
Daetweilenſis 122. Arg. XII. II. β.
Dalekarlica 122. Arg. XII. II. δ. i.
Dalmatica 105. B. XIV. I. γ.
Damaſcena 160. Li. X. I.
Danica 195. Tab. I. 1.
Dantiſcana 113. Arg I. I. μ.
Deckweilenſis 81. Mo. I. II.
Docimaſticum examen in terris dubium 245.
quae in terris oſtendat 272.
Dreſdenſis 86. Mo. V. IV. 114. Arg. I. IV. γ. 146. Ma. IV. II.
Dubenenſis 165. Sa. V.

E.

Efferueſcentia terrarum ſpecies tantum diſtinguit 36.
Egliſouienſis 98. B. VIII. V. 149. Ma. XI. VII.
Egrana 174. Tu. VI.
Ehrenfriederſdorffenſis 89. Mo. XI. XV.
Eperienſis 81. Mo. I. IV. γ. 146. Ma. III. V.
Eretria 183 - 185.
Erlachiana 207. Tab. IV. 4.
Eybenſtockienſis 87. Mo. IX. III. 156. Li. VI. I.

F.

Feckenhuſana 115. Arg. III. II. β. 116. Arg. IV. II. ϑ.
Fertilitas terrae vnde 6. 251.
Fichtelbergenſis 101. B. XIII. 147. Ma. VI. III. 156. Li. VI. V.
Finnlandica 178. Aren. V. β.
Finnonica 93. Tr. VII. VI. 153. G. VII. III.
Floetbecenſis 123. Arg. XIII. I.
Florentina 98. B. VIII. I. 213. Tab. V.
Fluminum inundationes terras mutant 260.
Foliata terra 168. Su. V.
Franckenhuſana 100. B. IX. XII.
Francofurtenſis 150. C. I. I.
Franconica 211. Tab. V. 1 ſqq.
Freybergenſis 88. Mo. X. I. 94. B. I. I. 113. Arg. I. II. β. 123. Arg. XIII. III. 124. Arg. XIV. II. 124. Arg. XVIII. I. β. II. III. ε. et V. α. β. 125. Arg. XIX. 154. Li. I. IX. 159. Li. VIII. VI. et VII. 180. La. IV. β.
Friabile corpus quid 18.
Fryburgenſis 90. Mo. XII. II.

G.

Galactites 41. 42.
Galaxia 43.
Gerana 95. B. II. II.
Gieshübelenſis 172. U. III. ζ. 209. Tab. III. 34.
Glaronenſis 83. Mo. IV. X. 86. Mo. V. V. 97. B. VI.
Glashuttenſis 87. Mo. VII. VI 112. Sm. VI. I. 156. Li. V. IV.
Glauchenſis 93. Tr. VII. I. 98. B. VII. III. 109. B. XV. VII. γ. 117. Arg. VII. II. β. et III. 118. Arg. IX. III. ε. η. 147. Ma. VIII. 155. Li. I. XV. 180. La. VI. β.
Glücksburgenſis 92. Tr. II. I.
Gluten terras coniungens 120.
Goerlicenſis 134. Ma. II. VII.

Goldbergenſis 83. Mo. IV. V. 95. B. III. II. α. 108. B. XV. I. γ. 109. B. XVI. I. δ. 116. Arg. IV. III. α. 132. Ma. II. IV. et III. III. 154. Li. I. VII. 159. Li. VIII. I. 195. Tab. I. 3. 200. Tab. I. 30. ſqq. 237. Tab. XI. 2.
Goslarienſis 97. B. V. IV. 99. B. IX. III. 149. Ma. XI. IV.
Graphii definitio 58.
ſpecies 151 - 153.
Grationopolitana 89. Mo. XI. V.
Grimmenſis 87. Mo. IX. IV. 112. Arg. I. I. β.
Grünhaynenſis 99. B. IX. X. 151. G. II. I. et II.
Grünſpergenſis 114. Arg. I. IV. η.
Grützingenſis 114. Arg. II. I. β. 117. Arg. VIII. I. η. 124. Arg. XVIII. III. β.
Gudenſis 112. Arg. I. I. α. 113. Arg. I. III. α.
Guelpherbitana 90. Mo. XII. IV.
Gypſeae et calcareae terrae differentia 270.
terrae effectus in corpore humano 282.

H.

Habſpurgica 91. Tr. I. IX.
Hainouienſis 114. Arg. I. IV. α. 118. Arg. IX. IV. η.
Halenſis 100. B. X. IV. 111. Sm. III. IV. 113. Arg. I. I. δ. et III. δ. 117. Arg. VIII. I. δ. 119. Arg. X. II. β. 122. Arg. XII. I. γ. 165. Sa. VII.
Hamburgenſis 91. Tr. I. VII. γ. 173. Tu. II. et III.
Harthenſis 87. Mo. IX. II. 112. Sm. VI. II. 113. Arg. I. III. γ. 124. Arg. XVIII. I. α.
Haſelana 237. Tab. XI. 2.
Haslauienſis 114. Arg. I. IV. β.
Heidelbergenſis 179. La. I. β.
Helſingica 86. Mo. V. III. 90. Mo. XIV. II. 93. Tr. V. IV. H. VII.
Heluetica 90. Mo. XII. III. 147. Ma. IX. 149. Ma. XI. V. 159. Li. VIII. VIII. 167. Sa. III. 179. Aren. VII.
Hercynica 123. Arg. XIV. I. et XV. 166. Mi. I. 178. Aren. VI. β.
Hieroſolymitana 222. Tab. VIII. 29. ſqq.
Hilberſdorfenſis 116. Arg. V. II.
Hildeſienſis 89. Mo. XI. XVII. 100. B. X. III. 180. La. VIII.
Hirſchbergenſis 119. Arg. X. III. γ.
Hohenſteinenſis 92. Tr. IV. III.
Hubertsburgenſis 241. Tab. XII. 26.
Humi affectiones 64. 65.
differentia 251. 252.
varietates 162-164.
Hungarica 90. Mo. XIV. I.

I.

Iablonenſis 109. B. XVI. I. ζ. 148. Ma. X. VIII 207. Tab. IV. 5. ſqq.
Iamaicenſis 87. Mo. IX. V.
Iauorina 81. Mo. II. I. 202. Tab. II. 40. ſqq.
Ienenſis 95. B. II. I. 111. Sm. III. V. 113. Arg. I. I. ν. 117. Arg. VIII. I. α. et IX II. α.
Ienowitzenſis 107. B. XIV. IV. 147. Ma. X. I. 203. Tab. II. 47. ſqq.
Ignis diuerſos in terris producit effectus 245.
ſubterraneus lapides mutat 256.
terram non mutat 19.
Iluana 94. B. I. III. 97. B. V. II. 99. B. IX. II. 108. B. XIV. V. 155. Li. I. XIII. 178. Aren. VI. α.
Inflammabilia a terris differunt 24.
Inflammabilis terra Beccheri 13. 14.
Infraſchaechenſis 151. C. IV.
Ipſenſis 112. Sm. V. III.
Islandica 153. G. VII. IV.
Islebica 92. Tr. III. II.
Italica 81. Mo. I. IV. β. 94. B. I. II. 108. B. XV. IV. 118. Arg. IX. V. α. 151. G. I. IV. 174. Tu. VIII. 178. Aren. II. β. et IV. α.

K.

Kellmüncenſis 93. Tr. VII. III. 116. Arg. IV. II. η.
Kulmenſis 109. B. XVI. II. α. 208. Tab. IV. 17.
Künnerſ bergenſis 91. Tr. I. X. 115. Arg. III. I. II. α. IV. V. et IV. I. β. 119. Arg. X. V. δ. ε. ζ.

L.

Lac lunae 43. 44.
eius origo ex Wormii opinione 257.
ſpurium officinarum 87. Mo. VIII. I.
Landeshutenſis 156. Li. V. I.
Langeleubenſis 113. Arg. I. III. λ.
Lapides in aere libero mutantur 258.
aqua mutat 255.
arenarii a variis cauſſis deſtruuntur 258. 259.
calcarei diuerſo modo mutantur 261. 262.
exſciſſi in aere duriores euadunt 258.
in humum tranſeunt 259.
igne mutari poſſunt 256.
lamellati a terris differunt 22.
marte tincti facile ſoluuntur 258.
cum terris non coniungendi 20. 21.
a vaporibus mutantur 255. 256.
Lapidoſae terrae 76.
varietates 179. 180.
Lapis calaminaris 179.
fungifer 174 - 176.
varioloſus 180.
Laubacenſis 132. - 134. Ma. II. VI. 145. Ma. III. I. 151. G. I. II. 211. Tab. V. 5. ſqq.
Laubanenſis 242.
Laublingenſis 122. Arg. XII. I. β.
Lauchſtadienſis 166. O. I.
Lauenſis 87. Mo. VII. III.
Leiſnicenſis 118. Arg. IX. III. α.
Lemnia 118. Arg. IX. III. β. 136 - 144. Ma. II. XVII. 146. Ma. IV. VI. 148. Ma. X. IX. 219. Tab. VIII.
Leocenſis 82. Mo. IV. II.

Leuca 43.
Leucographia 43.
Leucopetrensis 93. Tr. V. II. 111. Sm. III. VI. 113. Arg. I. I. i. 117. Arg. VIII. I. β. et II. γ. 148. Ma. X. II.
Lignicensis 108. B. XV. I. 113. Arg. I. I. ε. et II. γ. 116. Arg. IV. III. ζ. 132. Ma. II. III. 152. G. III. V. 155. Li. II. I. 200. Tab. I. 39. sqq.
Lignum fossile 169. 170.
Lipsiensis 111. Sm. IV. I. et II. 113. Arg. I. III. i.
Lithomargae definitio 62.
genesis 262. 263.
nominis origo 63.
species 153-162.
Lithuanica 86. Mo. V. II. 116. Arg. IV. III. ϑ.
Liuonica 122. Arg. XII. I. α. 195. Tab. I. 2.
Lusatica 172. U. II. ζ.
Lutum 54.
fictile 53.
Lutzenensis 93. Tr. V. VI.

M.

Magdeburgensis 89. Mo. XI. VIII. 91. Tr. I. III. IV. et V. 93. Tr. V. V. 112. Sm. V. I. 168. Su. IV. β. 180. La. VI. α.
Magniplusnicensis 109. B. XV. VII. α. 205. Tab. III. 12.
Maldiuiensis 110. B. XVII. 159. Li. IX. II.
Mansfeldensis 93. Tr. V. III. 111. Sm. III. I. 167. Su. II. 170. Su. VII.
Marckwerbensis 117. Arg. VIII. II. α.
Margae definitio 54.
differentia ab aliis terris 55. 56.
genesis 262. 263.
nomen diuersis terris datum 55.
species 125-149.
Margam terram pinguem esse veteres docuerunt 54.
Marglissensis 243.
Maris fundus describitur 266.
Mariaeburgensis 172. U. III. δ.
Martisburgensis 100. B. X. I. 117. Arg. VII. II.
Maslensis 82. Mo. IV. I. 89. Mo. XI. IX. 96. B. III. II. η. 109. B. XV. VI. α. 119. Arg. X. I. β. 204. Tab. III. 7. sqq.
Melia 185. 186.
Melina 185.
Melitensis 83-86. Mo. V. I. 178. Aren. II. α. 179. La. II. 215. Tab. VI. 10. sqq. Tab. VII. 1. sqq. 236. Tab. XI. 1. 238. Tab. XI. 21. 242. Tab. XII. 29. sqq.
Melitites 42.
Memmingensis 92. Tr. II. III. 241. Tab. XII. 25.
Meranensis 114. Arg. I. IV. ϑ.
Mercurialis terra Beccheri 14.
Metallicae terrae 67.
Metallorum a terris differentia 24. 25.
Methodi terrarum delineatio 38.
difficultates 16.
Milchheimensis 113. Arg. I. II. i.
Minerae comminutae 71. 166.
Mitweydensis 88. Mo. X. II. 111. Sm. IV. V. 114. Arg. I. IV. ζ.
Moenchensteinensis 86. Mo. V. VI. et VII. 105. B. XIV. II. 119. Arg. X. III. α.
Molucca 122. Arg. XII. II. α.
Molybdena ad terras non referenda 26.
Mondiruli 118. Arg. IX. IV. γ.
Montanus terrarum Silesiacarum inuentor 9.
Montis acuti 197. Tab. I. 9.
fracti 80. Mo. I. I.
Morochti affectiones 46.
color a veteribus varius describitur 40. 41.
definitio 39.
differentia a reliquis terris 39. 40.
genesis 261.
species 80-91.
synonyma 40.
Moscouica 116. Arg. V. I.
Moskauiensis 95.
Münsterbergensis 111. Sm. III. II. 113. Arg. I. III. ε.

N.

Neosoliensis 118. Arg. IX. II. δ. 135. Ma. II. XI. 219. Tab. VIII. 1.
Nericica 94. Tr. VII. VII. VIII. et X. 112. Sm. IV. VI. 113. Arg. I. II. δ. IV. ε. κ. λ. π. ρ. σ. 115. Arg. IV. II. γ. et III. β. δ. ε. η. Arg. V. III. 118. Arg. IX. II. ε. III. γ. IV. α. et VI. β. 119. Arg. X. V. β. γ. 123. Arg. XII. II. ε. ζ. 164. H. XII. 172. U. I. α. β. II. δ.
Nicolstadiensis 159. Li. VIII. V.
Nigricae conuenientia cum Rubrica 61.
species 152-153.
Nihil album spurium 87. Mo. IX. I.
Nobarsowensis 205. Tab. III. 13.
Nomina terris veteres ab accidentibus tribuerunt 17. 28.
Northantoniensis 99. B. VIII. VII. β. 110. Sm. I. II. 115. Arg. IV. I. δ.
Nucerana 82. Mo. IV. IV. 214. Tab. VI. 1. sqq.
Numburgensis 116. Arg. VII. I. 117. Arg. IX. II. β. 122. Arg. XI. II. 172. U. III. i.

O.

Ochra colores terris inducit 70. 271.
de ea Plinii locus explicatur 68.
ad terras referenda 25.
a veteribus varie describitur 68.
Ochrae idea vera 69. 70.
species 165. 166.
vocis origo 67.
Odor terras non distinguit 19.
terrarum vnde 272.
Olsnitiensis 159. Li. VIII. III.

Orebro-

I N D E X.

Orebroensis 115. Arg. IV. II. δ.
Osnabrugensis 153. G. VII. I.
Osteocolla quid 45. 46.
Ostrobothnica 178. Aren. VI. γ.
Ostrogothica 86. Mo. V. III.
Oxoniensis 115. Arg. II. II. β.

P.

Pappenheimensis 119. Arg. X. I. γ.
Paraetonium 186.
Parthenia 189-191.
Passauiensis 113. Arg. I. I. ζ.
Pensyluanica 91. Mo. XV. 98. B. VIII. IV. 160. Li. X. V.
Petersdorfensis 203. Tab. III. 3.
Petzensteinensis 109. B. XV. I. γ.
Pirnauiensis 154. Li. I. II.
Pirnensis 146. Ma. III. IV. 154. Li. I. V. 167. Su. IV. α.
Planicensis 158. Li. VII. II. 160. Li. X. VI. α. 179. La. III. α. et β.
Plantae non aqua sola nutriuntur 249.
Pnigites 61. 62.
Podolica 125. Ma. I.
Poenigensis 96. B. III. II. λ.
Portensis 148. Ma. X. III.
Prussica 91. Tr. I. VII. α. 165. Sa. III. 171. Su. VIII.
Puteolana 166. Su. I.
Pyromachi ex Creta genesis 268.
Pyromachus in Creta 150.

Q.

Quedlinburgensis 113. Arg. I. III. ζ.
Querfortensis 119. Arg. X. II. ε. 121. Arg. XI. I.

R.

Radisensis 113. Arg. I. III. η.
Rammeslburgensis 124. Arg. XVIII. III. γ.
Rebicensis 145. Ma. III. II.
Reichenbacensis 89. Mo. XI. IV.
Reichensteinensis 168. Su. VI. δ.
Reppersdorffiensis 96. B. III. II. δ. 99. B. IX. IV. 108. B. XV. I. δ.
Rhotomagensis 93. Tr. VII. IV.
Rochlicensis 154. Li. I. XII. 156-158. Li. VII. I. 159. Li. VIII. IX.
Roechlicensis 96. B. III. II. β. 99. B. IX. V. 108. B. XV. II. α. 111. Sm. III. III.
Ronneburgica 153. G. VII. II.
di Rosa 156. Li. VI. IV.
Roslagica 90. Mo. XI. XIX. H. VII.
Roswinensis 110. Sm. I. III.
Rubrica arte praeparata 61.
ad Graphium referenda 59.
et nigrica coniungenda 61.
Rubricae durities diuersa unde 61.
et sinopis differentia 60.
species 151.
Russica 91. Tr. I. VIII.

S.

Sabuli et terrae differentia 253. 254.
Salfeldensis 88. Mo. XI. I. et II. 152. G. III. I. 172. U. II. α. et III. ε.
Salia a terris distinguuntur 23
Salinae terrae 66. 67.
varietates 164. 165.
Salisburgensis 89. Mo. XI. XIV. 156. Li. VI. III.
Samia 187-189.
Sangerhusana 148. Ma. X. VI. 152. G. IV. II.
Santilena 146. Ma. IV. III.
Sapor terras non distinguit 19.
terrarum vnde 271. 272.
Sardinica H. VIII. β.
Saxoniae miraculosa terra 161.
Scaphusana 118. Arg. IX. II. γ.
Schaumburgica 112. Sm. V. IV.
Schisti nigri resolutio in aere 259.
Schkeudicensis Tu. VII.
Schmiedebergensis 164. Sa. I.
Schnabelbergensis 123. Arg. XIV. III.
Schneebergensis 88. Mo. XVIII.
Schoenauiensis 135. Ma. II. XV.
Schoenfeldensis 91. Tr. I. II. 92. Tr. II. VIII. 113. Arg. I. I. μ.
Schoenhübelensis 172. U. II. ε.
Schwartzenbergensis 172. U. I. γ. II. η. ϑ. III. β. et IV. α. 173. U. V. γ. 180. La. V. 210. Tab. IV. 36.
Schwiednicensis 89. Mo. XI. XII.
Seichauiensis 132. Ma. II. V. 203. Tab. III. 1. 2.
Selinusia 191. 192.
Semimetalla a terris differunt 26.
Seruestana 90. Mo. XII. I. 95. B. III. I. 171. Su. IX.
Seyfersdorffensis 110. Sm. I. IV.
Siberiensis 89. Mo. XI. XIII. 93. Tr. VII. II. 98. B. VIII. VII. α. 149. Ma. XI. VI.
Sicula 168. Su. V.
Sielberbergensis 210. Tab. IV. 35.
Sienensis 87. Mo. VIII. II.
Sil 59.
Silesiaca 98. B. VIII. III. 119. Arg. X. II. η. 239. Tab. I. et XII. 1. sqq.
Sinica 234. 235. Tab. X. 39. 41.
Sinopis Plinii quid 59. 60.
et rubricae fabrilis differentia 60.
Smalandica 164. H. IX. 178. Aren. IV. β.
Smalcaldensis 135. Ma. II. XIII.
Smectidis ab Argilla differentia 51.
definitio 51.
species 110-112.
vocis origo 51.
Solmensis 211. Tab. V. 5. sqq.
Sommerfeldensis 90. Mo. XIII. I.
Sonneburgensis 172. U. III. α.
Spadana 166. O. II.
Specierum exhibendarum norma 79.
Stalactites 88.
Steatites 59.
eius species 151.

Steina-

Steinauiensis 119. Arg. X. I. α.
Stelechites ab osteocolla differt 45. 46.
Stetinensis 150. C. I. II.
Stockhorniensis 81. Mo. I. III. et IV.
Stollbergensis 117. Arg. VIII. IV. 178. Aren. IV. γ.
Stolpensis 82. Mo. IV. III.
Strigoniensis 126-131. Ma. II. I. 154. Li. I. VI. 198. Tab. I. 10. sqq.
Sudermannica 116. Arg. IV. II. ε.
Suecica 114. Arg. I. IV. i. 118. Arg. IX. V. β. 146. Ma. III. VI.
Sulphureae terrae 71. 72.
  varietates 166-171.
Syriaca 122. Tab. VIII. 27. 28.

T.

Tenschee 235. Tab. X. 41.
Terra alba in maris fundo reperiunda 266.
  aspera 33. 34.
  di Baira 177. 178. Aren. I.
  densa 32.
  elementaris 10. 11. 246.
  fatiscens 35. 36.
  inflammabilis Beccheri 13. 14.
  macra 33.
  mater dicta 2.
  mercurialis Beccheri 14.
  mollis 33. 34.
  pinguis 33.
  rara 32.
  di Rosa 156. Li. VI. IV.
  siticulosa 35. 36.
  vitrescens Beccheri 12. 13.
Terrae in animalibus mutationes 250.
  an argentum contineant 273.
  argillaceae vires in corpore humano 282. 283.
  calcareae effectus in corpore humano 280. 282.
    genesis 269. 270.
    et gypseae differentia 270.
  definitio 20.
    ex quibusnam characteribus constituenda 18.
  digitos inquinant, vel non 34. 35.
  dubiae cur pertractentur 64.
  fertilitas unde 6. 251.
  gypseae effectus in corpore humano 282.
  ab igne non mutantur 19.
  ab inflammabilibus differunt 24
  cum lapidibus non coniungendae 20. 21.
  ex lapidibus oriuntur 254 sqq.
  lapidosae 76. 179. 180.
  linguae adhaerent vel non 36.
  martialis vires in corpore humano 283. 284.
  vt medicina nimium laudatae 277.
  a metallis differunt 24. 25.
  ruralis diuersitas 251. 252.
  et sabuli differentia 253. 254.
  sanctae 222. Tab. VIII. 29 sqq.
  an ad sanguinem perueniant 292-294.
Terrae a semimetallis differunt 26.
  significatus varius 3.
  solutio per aquam 19.
  strata diuersa unde 247. 260.
  sulphureae 71. 72. 166-171.
  transitus per tria naturae regna 1. 248-250.
  in vegetabilibus mutationes 248.
  vliginosae genesis 252.
  vocis ortus 4.
Terrarum characteres a loco et vsu desumti incerti 29.
  color species distinguit 37.
  considerationis initia et incrementa 6-8.
  cuti applicatarum effectus 285-289.
  distinctio a chemicis proposita, in methodo non adhibenda 31.
    in genuinas, dubias et spurias 31.
    in puras et impuras 30.
    in simplices et compositas 30.
  docimasticum examen dubium 245.
  efferuescentia species distinguit 36.
  generum characteres difficiles 27. 28.
  methodi delineatio 38.
    difficultates 16.
  nomina a veteribus ab accidentibus desumta 17. 28.
  physica cognitio difficilis 244. 245.
  specierum norma 79.
  species qua ratione constituendae 77.
  varietates quomodo conficiendae 78.
  vires difficile cognoscendae 276. 277.
    qua ratione indagandae 278. 279.
    in primis viis 289-292.
    in sanguine 294-298.
  vsus varii 275.
Tettauiensis 98. B. VIII. II.
Tigurina 81. Mo. II. III. 92. Tr. II. VII. et III. I. 122. Arg. XI. V. 150. C. II. III.
Toccauiensis 106. 107. B. XIV. III. 135. Ma. II. XII.
Tophi generatio 256. 257.
  ad lapides et terras referendi 22.
Torgauiensis 158. Li. VII. III.
Tribelensis 115. Arg. III. II. β.
Tripelae color 48.
  a Creta differentia 47.
  definitio 47.
  genesis 265.
  cur post Morochtum ponantur 47.
  species 91-94.
  vocis origo 47.
Turfi affectiones 74.
  generatio 252. 253.
  varietates 173-176.

V.

Valesiana 81. Mo. I. V.
Veldensis 134. 135. Ma. II. IX.
Veneta 92. Tr. IV. I. 151. G. I. I.
  Creta ad Graphium referenda 59.

Veronensis

Veronensis 155. Li. IV. I.
Vicentina 98. B. VII. II.
Viennensis 100. B. XI. XIII.
Vitrescens Terra Beccheri 12. 13.
Vliginosae terrae origo 252.
Vmbrae genesis 253.
  proprietates 72. 73.
  varietates 171-173.
Vnicornu fossile ad terras non pertinet 46.
Vplandica 91. Tr. I. XII. 115. Arg. III. III. 116. Arg. IV. II. κ. 118. Arg. IX. IV. β. 122. Arg. XI. III.
Vpsaliensis 91. Tr. I. XI. 93. Tr. VII. V. 94. Tr. VII. IX. 116. Arg. IV. II. i. 118. Arg. IX. VI. δ.
Vrinensis 109. B. XVI. I. ε.

W.

Waldeckcensis 124. Arg. XVIII. III. δ.
Waldenburgensis 96. B. III. II. κ. 97. B. V. I. 99. B. IX. I. 109. B. XVI. II. β. 114. Arg. I. IV. μ. 152. G. IV. I.
Wartenbergensis 155. Li. III.
Weidensis 117. Arg. VIII. I. γ. 160. Li. X. II.
Wermelandica 89. Mo. XI. VI. 92. Tr. IV. IV. 113. Arg. I. I. λ. II. ε. et III. θ.
Wermelandica Arg. 114. II. IV. δ. 115. Arg. IV. II. α. ζ. et III. γ. 119. Arg. X. V. α. 118. Arg. IX. III. δ. IV. δ. ε. V. γ. et VI. α. γ. 123. Arg. XII. II. η. θ. 149. Ma. XI. I. et II. 178. Aren. III. 179. Aren. VIII.
Westmannica 94. Tr. XII. XI. 146. Ma. III. VI. α. 173. Tu. IV.
Westrogothica 153. G. VII. V.
Wettinensis 91. Tr. I. I.
Winckelhaydensis 114. Arg. I. IV. ζ. 119. Arg. X. II. θ. 122. Arg. XII. II. γ.
Witebergensis 164. H. VIII. et Sa. I.
Wolckensteinensis 89. Mo. XI. VII. 124. Arg. XVI. 154 Li. I. IV.
Woldorpensis 92. Tr. II. VI.

Z.

Zellerfeldensis 117. Arg. VIII. I. ζ.
Zittauiensis 146. Ma. IV. V.
Zwickauiensis 96. B. III. II. θ. 100. B. XI. 119. Arg. X. II. α. 147. Ma. VI. II. 155. Li. II. II. 159. Li. VIII. IV. 160. Li. X. VI. 172. U. IV. γ. 179. La. III. 239. Tab. XII. 6. 7.

* *

LIPSIAE,

IMPRIMEBAT VLRIC. CHRISTIAN. SAALBACH.

Tab: I.

terra Danica Helenia
TERRA SIGILLATA LIVONICA
TERRA SIGILLATA GOLBERGENSIS
TERRA SIGILLATA COLBERGENSIS 1588
ABVO
TERRA·SIGILLATA·MONTIS·ACVTI
TER: SIGIL: STREGON: Aō 1652
TER: SIGIL: STRIGON: Aō 1652
TER: SIGIL: STRIGON Aō 1653
TER: SIGIL: STREGON Aō 1662
TERRA SIGILL: STREGONIENSIS
TERRA SIGILL STREGONIENSIS
TERRA SIGI STREGO NIEN
TERRA SIGI STRIGON NIEN
TER: SIGIL STREGON
TERRA SI CH STRE CON
TERRA SIGIL STREGO NIEN
TERRA·SIGIL LATA STRI GIAN
TERRNBI I STREGO NIEN
TERRA SIGI STRIGO NIEN
TERRA SIG STRICONI EN
TERRA SIGILLA STRICONIENSIS
TERRA S. GIL TA SRIGO NIENS
TERRA SIGILLATA STREGENSIS
TER. SIGILL VON STRI GAU
TERRA SIGIL V.STRE GO
TERRA SIGILLA TAALBA GOLT BERGENSIS B.T.
TERRA SI: GILL ALB: GOLDB:
TERRA SIGILLATA COLDBERGNSIS
TERRA SIGIL ATA GOLIB
TERRA SIGILL LATA GOLD BERG
TER: SIGIL: GOLDB: SILESIÆ
TERRSIGI GOLDB
TER. SIGIL IN. GOLD BERG
TER: SIGIL: GoltBERK LESI
TERRA·SIGILLATA LEGNICEN
TERRA: SIGILLATA LEGNICEN:
TERRA SIGI LATALIGNI ZENSIS
TERRA SIGILLATA LEGNICEN
LIGNICEN TERRA SIGILLATA
LEGNIC: TERRA SIGILLATA
TERRA SIGILLATA
TERRA SI GILLATA

Tab. III.

1.
SEICHLAWER TERRA SIGILLATA
2.
TER: SIGIL STREGON: AO: 1652.
3.
FABIAN VON REICHENBACH
TERRA SIG ILATA
4.
FABIAN VON REICHENBACH
TERRA SIG LATA
5.
TERRA SIGILI BRECHEL WITZ
6.
A·IV·R T·E·R·R·A S·I·G·I·L·L·A·T
7.
SCHWEINERENSE * FOSSILE ARBORESCENS MASLENSE ET KLEIN
17 07
LDHMSP
8.
RESC·MASLENSE FOSSILE ARBO
9.
BOLUS MASLENSIS
17 10
10.
TERRA SIGILLATA MASLENSIS
TOPPEL BERG
17 10
11.
TERRA SIGILLA· MASL·
TOP
12.
TERRA SIGILLATA MAGNI PLVSSNICENSIS
13.
1700 * TERRA SIGILLATA NOBARSOWENSIS
WAHL
14.
TERRA SIGIL LATA
15.
16.
TERRA SIGI LLAT G B
17.
TERRA SIGI LLAT
18.
TERRA SIGI LATA BU BBA
19.
TERRA SIGGIL LATA
20.
TERRA SIGGIL LATA
21.

306

Tab. IV.

1
2.
TERRA SIGIL. BOHEMB RUNDUSI.
3.
4.
TERRA SIGILLATA
5.
HWB
6.
TERRASIGALATA
K B
H B
7.
K B
H B
TERRA SIGI
LLATA
1630.
8.
R B
TERRA SIGI
LLATA
1630
9.
K B
TERRA SI
GILLATA
1639
10.
K B
TERRASIGI
LLATA
1651
11.
R B
TERRASIG
ILLATA
1630
12.
K B
TERA SIGI
LLATA
13.
K B
TERA SIGI
LLATA
1651
14.
K B
TERRASI
GILLATA
STRIG
15.
K B
TERRA SI
GILLATA
16.
K B
TERASIGALATA
17
IOAN FRAN KRAKOWSKI GRV KOLOW RAT
TERRA SIGI
LATA KVL
MENSIS
18.
TERRA SI
GILLAT
19.
TERRA SI
GLATA
20.
TERRASI
GILLATA
21.
TERRASIGI
LLAT
22.
TERRASIGI
LLAT
23.
TERRA
SIGIL
LATA
24.
TERRASI
GILLAT
25.
TERRA SI
GILLAT
26.
TERRA
SIGIL
LATA
27.
TERRA SI
GILATA
28
T
29.
S
30.
B
31.
B
32.
BERG BERG AMBT ALTEN
33.
34.
TERRASIGIL
LATA GLAS
HUTTENS
1728.
35.
SILBER H TERRA SIGILL
36.
TERRA SIGILLATA

Tab. VI
1
2.
3
4
5.
6
7.
8
9.
10.
S*PAOLO ✠ VERATERRA*DELLA GROTTA DI
✠ INITIVM·SAPIENTIÆ·EST TIMOR DOMINI
11.
PROPTER VERITATEM ET IVSTITIAM
12.
INTER·NATOS·MVLIERVM·NON·SVRREXIT·MAIOR·IOANNE·BAPTISTA
13
14.
15

Tab. VII

1.
2
PETRVS
3.
IACOBOS
4.
5.
VVLTVM MEVM DEPRECAPVNTVR.
6
7.
S·PHILIPPVS·BETSAIDES·A·GALIIE
8
S·PAVLO·TERRA·D·GROTTA·D·
VERITATE PROPTER
9.
VERITATE PROPTER
10.
S·PAULI·TERRA·SIGILLATA
VERITATEM·PROPTER
11.
IOHANNES TERRA·IGILLATAS·
IHS
12.
13.
14.
IHS
15.
16
TERRA SIGEL
PAV LI
17.

319

Tab. XII.

TERRA SIGILL ATA GOLT BE RGENSIS
ZWICKAU
TERRA SI GILLATA
A BVO
TERRA SI GILLATA
TERRA SIGILLATA
CUM PRIVILEG SAC CÆSAR MAI
TERRA SIGILLATA DE KINERSBERG PROP. MEMMINGEN
IOAN. 3. REX POL.
LABORA ORA ET
A DEO CVI NO FVIT HOMO MISSVS
SP